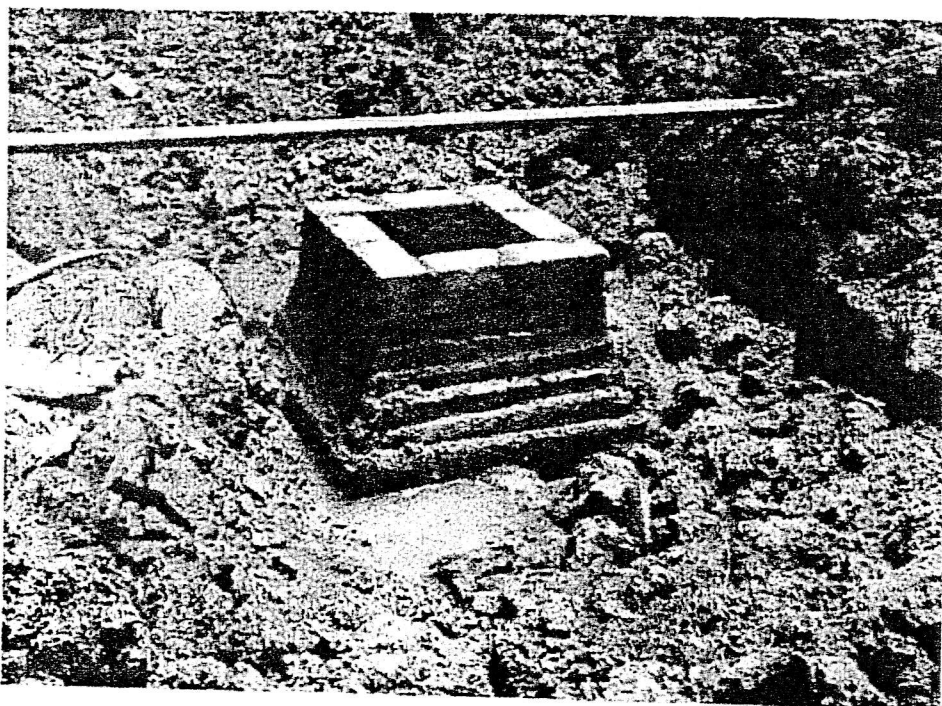

Geschillenbeslechting in de bouw

Beslechting van bouwgeschillen door het Surinaams Arbitrage Instituut.

(*Surinaams Juristen Blad* no. 2, augustus 2004)

Op 31 oktober 1997 richt de secretaris/administrateur van het Surinaams Arbitrage Instituut (SAI) een brief aan een belangenenorganisatie in de bouw waarin hij schrijft: "Ons is gebleken dat bij een aantal advocaten en andere personen de behoefte bestaat tot het indienen van verzoeken om arbitrage c.q. bindend advies bij het Surinaams Arbitrage Instituut (SAI) maar dat onbekendheid met de te volgen procedure of onbereikbaarheid van genoemd Instituut hen daarvan weerhoudt". Mij is gebleken dat het gesignaleerde in bovenaangehaalde brief nog steeds geldt. Vandaar dat ik het meer dan noodzakelijk acht, dat de nodige aandacht wordt besteed aan het SAI, wier beslissingen, als het om de beslechting van bouwgeschillen gaat, blijkbaar de voorkeur genieten boven die van de gewone rechter. In de bouw is de driehoeksverhouding opdrachtgever- aannemer- architect c.q. adviserende ingenieur (directie) niet ongebruikelijk. De opdrachtgever financiert, de architect c.q. de raadgevende ingenieur ontwerpt en voert directie over de uitvoering der werkzaamheden en de aannemer bouwt. Ieder van deze partijen heeft zijn eigen rol in dit samenspel te vervullen ter realisering van het bouwwerk. Een rol welke afhankelijk van de zich manifesterende omstandigheden kan leiden tot onnodige divergerende positie-stellingen en frustraties en dit ten detrimente van het beoogde doel. Ik wil met deze inleiding aansluiten aan een gedeelte van het voorwoord van de voorzitter van de Raad van Arbitrage voor de Bouwbedrijven in Nederland¹ de heer C.F. Bekink in: *Vijf en Zeventig jaar Bouwarbitrage Tjeenk Willink 1982*². De voorzitter merkte op: "Het is nagenoeg onontkoombaar, dat tengevolge van dit (hierboven gesignaleerde)ingewikkelde menselijk samenspel om tot een bouwwerk te komen er tussen het

¹ De Raad van Arbitrage voor Bouwbedrijven heet thans Raad van Arbitrage voor de Bouw

² *Vijfenzeventig jaar Bouwarbitrage 1907-11 april 1982. Gedenkboek van de Raad van Arbitrage voor de Bouwbedrijven in Nederland onder redactie van Mr. M.A. van Wijngaarden.*

“kasteel” dat de opdrachtgever voor een lieve prijs voor ogen had en het gerealiseerde bouwsel à raison van een fikse som, tal van onverwachte en ongedachte discrepanties zullen zijn, die aanleiding kunnen geven tot even zoveel misverstanden en die in stevige ruzies zowel in technisch als financieel opzicht kunnen eindigen”. Tot zover de aanhaling. Indien partijen ter zake hun geschillen niet middels compromis tot een vergelijk kunnen komen geeft de gewone rechtspleging de mogelijkheid om in deze geschillen tot een uitspraak te komen. Eenvoudig is dit niet, omdat het moeilijk is voor de niet in de bouw ingevoerde gewone rechters tekeningen te lezen, de bouwterminologie te verstaan, de codes in de bouw te begrijpen en - zoals in de Toelichting op het Arbitragereglement³ van het Surinaams Arbitrage Instituut staat- te kunnen oordelen of een bouwwerk wel geheel volgens het bestek gebouwd is. In Nederland hebben de bij de bouwvak betrokken organisaties⁴ er zorg voorgedragen een in het bouwbedrijf gerichte rechtspleging te creëren (i.c. de Raad van Arbitrage voor de Bouw), waarbij bouwdeskundigen als rechtsprekenden deze bouwgeschillen onderzoeken, beoordelen en een definitieve uitspraak doen. Deze creatie geschiedde op 11 april 1907. Te onzent heeft een soortgelijke ontwikkeling zich ook voltrokken. Met nadruk vestig ik er de aandacht op het woord soortgelijke. Bij de creatie van het Surinaams Arbitrage Instituut ging het namelijk niet om een specifiek voor het bouwbedrijf gerichte rechtspleging te creëren, maar om particuliere rechtspraak omtrent geschillen welke ontstaan uit of naar aanleiding van overeenkomsten op het gebied van de koophandel in de ruimste zin⁵. Hiertoe behoren uiteraard geschillen de bouw regarderende. Op 22 november 1954 werd op initiatief van de Vereniging Surinaams Bedrijfsleven en met financiële steun van de Kamer van Koophandel en Fabrieken, de Stichting Surinaams Arbitrage Instituut (SAI) opgericht.

³ Het Arbitragereglement van het SAI dateert van 21 november 1981 (vide Artikel 5 van de statuten van het SAI)

⁴ Het gaat om: Het Koninklijk Instituut van Ingenieurs (KIVI), Bond van Nederlandse Architecten (BNA) en de Vereniging Algemeen Verbond Bouwbedrijf (AVBB)

⁵ Vide artikel 2 van de statuten van het SAI

In beginsel is de overheidsrechter aangewezen voor de oplossing van burgerrechtelijke geschillen. Het Surinaams Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering geeft echter de mogelijkheid aan partijen om bepaalde geschillen te onderwerpen aan de uitspraak van scheidsmannen of arbiters. Naast deze procedure bestaat er voor partijen ook de mogelijkheid om te kiezen hun geschil op te lossen door middel van het zgn. bindend advies. Voor de duidelijkheid zij hierbij vermeld dat wanneer gesproken wordt over partijen niet alleen gedacht wordt aan de opdrachtgever en de aannemer, maar- zoals in de driehoeksverhouding hierboven geëntameerd- ook aan de opdrachtgever in zijn relatie tot de architect⁵ c.q. de raadgevende ingenieur. Alvorens verder uit te wijden over de arbitrage of het bindend advies door of vanwege het Surinaams Arbitrage Instituut in bouwgeschillen is het, dunkt mij zinvol om aan te geven wat de voordelen zijn van arbitrage zoals deze veelvuldig in de literatuur te berde gebracht zijn. Ik verwijs in dit verband onder andere naar de bespreking van het proefschrift van Mr. C.B.E. van Bladel: "Arbitrage in de praktijk" in het maandblad Bouwrecht van maart 2003⁷. Tevens wordt verwezen naar de inleidingen van de studiedag: De praktijk van het arbitragerecht van het Instituut voor Bouwrecht, welke inleidingen zijn opgenomen in het maandblad Bouwrecht van maart 2004⁸. Een opsomming van voordelen vinden wij in het: "Rapport Harmonisatie van Standaardvoorwaarden in de bouw"⁹. Ik vermeld deze opgesomde voordelen zonder hierop verder in te gaan. Tot de voordelen worden gerekend: de deskundigheid van technische problemen, de informele procedure, de snelheid van de procedure en de niet-openbaarheid. Ik ga thans in op de voordelen zoals die zijn genoemd in de Toelichting op het Arbitragereglement van het SAI.

⁵ Verwezen wordt naar het Bindend Advies inzake de architect Harrold van Ommeren contra het Rijksdeel Suriname (thans de Staat Suriname) d.d. 30 januari 1974. Bindend adviseurs waren: Mr. R.E.TH.Oosterling, Ir. L.C. Johans en Ir. E. Morroy

⁷ Zie Bouwrecht no 3, maart 2003 (blz. 190-200) door Mr.J. Rozemond

⁸ Zie Bouwrecht no 3 van maart 2004 blz. 281 t/m 233

⁹ Rapport Harmonisatie van Standaardvoorwaarden in de bouw (Bouwrecht Monografiën Geschrift no. 5)

Onder de veelzeggende kop: Voordeel van arbitrage boven rechtspraak door de overheidsrechter wordt in de Toelichting op het Reglement gewag gemaakt van de voordelen. Ik hecht veel waarde aan deze vaststelling van de voordelen, omdat ik de overtuiging draag dat als deze vaststelling mede door een prominent lid van het Hof van Justitie te onzent met name Mr. Reinier Egbert Theodorus Oosterling als voorzitter van het bestuur van de Stichting Surinaams Arbitrage Instituut is gedaan, deze vaststelling rechtstreeks uit de koker van de praktijk van het rechtsproces is voortgevloeid. Als eerste voordeel wordt genoemd dat door toepassing van arbitrage men de berechting van een geschil kan doen plaatsvinden door personen, die op het gebied van het geschil een speciale deskundigheid bezitten, welke bij de overheidsrechter veelal zal ontbreken. Ik vestig de aandacht op het woord veelal. Ik verwijs hierbij naar het artikel van Mr. M.B.M. Loos met als titel: "Toetsing van arbitrale bedingen in de bouw" verschenen in Bouwrecht van juni 2000. Mr. Loos merkt in zijn artikel op dat met betrekking tot de technische deskundigheid scheidsge-rechten een duidelijk voordeel bieden boven de procedure bij de burgerlijke rechter, die deze deskundigheid veelal mist en deze door een beroep te doen op een externe deskundige, alsnog in huis moet halen. Deze persoon waarborgt dan de technische deskundigheid. De juridische deskundigheid is bij de burgerlijke rechters in beginsel beter verzekerd. Mij dunkt dat aangezien de burgerlijke rechter over het algemeen bouw-geschillen niet kan beslissen zonder een deskundig bericht te gelasten en er nogal eens wat mankeert aan de integratie tussen het rechterlijke en het deskundige element, het aan te bevelen is om in geschillen de bouw regarderende te kiezen voor het oplossen middels arbitrage of bindend advies. Als tweede voordeel van arbitrage geeft het Arbitragereglement aan: de snelheid van de arbitrageprocedure.

De snelheid van de arbitrageprocedure wordt onder andere gerelateerd aan het snel kunnen wisselen van stukken. De sterk onderbezette rechterlijkemacht te onzent geeft gereede aan-leiding dit voordeel te onderstrepen.

Na deze uitwijding over de voordelen van arbitrage ga ik nu over u voor te houden hoe de arbitrage van het SAI toepas-selijk kan worden verklaard. Ingevolge hoofdstuk drie van de Toelichting op het Arbitragereglement van het SAI dient onder-scheid te worden gemaakt tussen:

a) Het geval waarbij er nog helemaal geen geschil is, doch waarbij partijen bij voorbaat in hun overeenkomst een clause opnemen waardoor als er ooit een geschil naar aanleiding van de overeenkomst mocht ontstaan dit doormiddel van arbitrage in plaats van door de gewone rechter zal worden opgelost. Dit is het zogenaamde arbitraal beding.

b) Het geval dat er reeds een geschil bestaat. In dat geval verlangt de wet (artikel 503 van het Surinaams Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) dat partijen een akte van com-promis opmaken waarin onder meer tot uitdrukking is gebracht dat zij hun geschil middels arbitrage zullen oplossen.

In tegenstelling tot bindend advies is de uitspraak van arbiters een vonnis, dat op eenvoudige wijze- en wel door een bevel tot uitvoering van de kantonrechter- voor tenuitvoerlegging vatbaar kan worden verklaard. Daarmee krijgt het arbitrale vonnis dezelfde kracht als een vonnis van de overheidsrechter. Bindend advies is niet een vonnis in de zin der wet, en kan dan ook niet op de hierboven aangegeven wijze ten uitvoer worden gelegd. Weigert de in het ongelijk gestelde partij aan het bindend advies te voldoen, dan moet de partij voor de gewone rechter worden gedaagd, ter nakoming van het bindend advies. Het Arbitragereglement van het SAI biedt in artikel 1 lid 2 de mogelijkheid om naast arbitrage indien gewenst ook een bindend advies - uitspraak te krijgen. Het Reglement is dan van overeenkomstige toepassing. Ik kom thans toe aan de bespre-king van de geschillen regeling in de bouw in relatie tot het SAI Inzake bouwgeschillen is in de standaardvoorwaarden voor de bouw in Suriname: "De Algemene Bepalingen voor de uitvoering en aanbesteding van werken onder beheer van het Ministerie van Openbare Werken in Suriname" (ABS) een geschillenregeling opgenomen, welke wij terugvinden in de paragrafen 72 en 73. Paragraaf 72 geeft aan dat er sprake is

van twee soorten geschillen. Ten eerste gaat het om geschillen tussen aannemer en directie, welke eerst moeten worden onderworpen aan het oordeel van het hoofd van de dienst. Het hoofd van de dienst is zo lezen wij in paragraaf 1 van de ABS de Directeur van Openbare Werken. De beslissing van de Directeur is bindend, behoudens beroep op de Minister. Indien de aannemer zich met enige door de Minister in beroep gegeven beslissing niet kan verenigen, heeft hij de bevoegdheid te verlangen, dat beslechting zal geschieden door een bindend advies (let wel geen arbitrage), te verkrijgen overeenkomstig de regelen, gegeven in de statuten van het Surinaams Arbitrage Instituut. Deze verwijzing in de ABS (zie paragraaf 72 lid 3) naar de statuten van het SAI is niet juist. De arbitrageprocedure van het SAI is niet in de statuten maar in het Arbitragereglement vastgelegd. De ontwerpers van de ABS hebben zich verkeerdelijk laten leiden door de regeling van de Raad van Arbitrage voor de Bouw in Nederland, waar wel in de statuten de arbitrageprocedure is geregeld. Ten tweede betreft het geschillen waarbij de aannemer zich niet kan verenigen met enige beslissing door de Minister naar aanleiding van de overeenkomst van aanneming of van overeenkomsten, welke daarvan het uitvloeisel mochten zijn, te zijnen aanzien anders dan in beroep gegeven. In paragraaf 72 lid 9 van de ABS wordt de aannemer met zijn neus op het feit gedrukt dat hij uitdrukkelijk afstand heeft gedaan van zijn recht om voor de beslechting van de onderhavige geschillen de tussenkomst van de gewone rechter in te roepen. In mijn bundel: „ Artikelen over onderwerpen inzake het Surinaams Bouwrecht”¹⁰ heb ik een en andere hieromtrent de revue laten passeren. Het is niet juist dat in paragraaf 73 van de ABS is vermeld dat ingevolge artikel 22 van de statuten van het SAI dit instituut het fenomeen spoed arbitrage kent. Ten onrechte omdat de statuten van het SAI slechts 8 artikelen tellen. Voorts ten onrechte omdat in hoofdstuk 8 van de Toelichting op het Arbitragereglement is vermeld dat het SAI Reglement geen aparte regeling voor een

¹⁰ Zie bundel: Artikelen over onderwerpen inzake het Surinaams Bouwrecht; van Mr. Henry L. Blinker (oktober 1992)

echte spoed arbitrage bevat. Dit neemt niet weg aldus de Toelichting, dat het SAI indien partijen dat wensen, altijd zijn medewerking zal geven aan een zeer spoedige behandeling van de arbitrage, terwijl arbiters in de door hen te bepalen proces-orde de nodige spoed kunnen inbouwen. De statuten van de Raad van Arbitrage voor de Bouw in Nederland kennen wel in artikel 20 de spoed arbitrage. Zoals bekend zal de ABS op korte termijn niet meer van toepassing zijn. Door een werkgroep van terzake deskundigen¹¹ waarin ik zitting had is in 1996 een totaal herziene ABS ontworpen, welke de naam draagt van Uitvoeringsvoorwaarden voor Werken in Suriname 1996 (UWS 1996). De UWS 1996 zal spoedig van kracht worden. Tientijde van het schrijven van dit artikel was de stand van zaken dat de UWS 1996 door de Raad van Ministers was voorzien van haar approbatie en dat dit document almede het vaststellingsstaatsbesluit bij de Staatsraad ligt. De ontwerpers van de UWS 1996 stonden voor de keuze of zij de geschillenregeling een voortzetting zouden doen zijn van de ABS die- zoals hiervoor aangegeven- naast geschillen tussen de Minister (opdrachtgever) en de aannemer geschillen tussen de directie en de aannemer kennen. (Zie ABS paragraaf 72 de leden 4 en 1). In de UWS '96 hebben de ontwerpers een volledig andere weg bewandeld. In dit kader wordt verwezen naar paragraaf 58 van de UWS 1996. In deze paragraaf zijn ten opzichte van de ABS belangrijke wijzigingen aangebracht. Zo wordt in de UWS '96 niet meer gesproken over geschillen tussen de directie en de aannemer, maar alleen over geschillen tussen de opdrachtgever en de aannemer. De reden hiervan is, dat indien de directie gebruik maakt van de bevoegdheden, die de UWS '96 haar biedt, zij dat doet als vertegenwoordiger van de opdrachtgever. In paragraaf 3 lid 2 van de UWS '96 staat: „Zolang en voor zover de opdrachtgever niet schriftelijk aan de aannemer van het tegendeel doet blijken, vertegenwoordigt de directie de opdrachtgever in alle zaken het werk betreffende”. Dit betekent,

¹¹ Zie persbericht Minister van Openbare Werken in de Ware Tijd 15 maart. 1996. De werkgroep bestond uit: Mr. H.L. Blinker, Ir. M.A. Meyer, Mr. D.E. van Werven en Ir. Van Marle.

dat een bevoegd gegeven beslissing van de directie de opdrachtgever bindt en dat een hieruit voortspruitend geschil een geschil is tussen de opdrachtgever en de aannemer. Daarom worden in de UWS '96 geschillen ook niet meer aan het oordeel van het hoofd van dienst (lees de Directeur) onderworpen en is de mogelijkheid van beroep op de Minister komen te vervallen. De aannemer zal zich nu meteen tot arbiters kunnen wenden. Ik vestig de aandacht erop dat niet staat dat de aannemer zich meteen kan wenden tot het SAI. Een ander verschil met de ABS is dat in de UWS '96 niet is overgenomen dat de beslechting van geschillen door een bindend advies zal geschieden. Bepaald is nu, dat geschillen zullen worden beslecht door arbitrage door drie scheidslieden. Daarbij is elk der partijen gerechtigd om een scheidsmen te benoemen waarna deze scheidslieden tezamen een derde scheidsmen zullen benoemen die voorzitter van de arbitrage commissie zal zijn. Arbiters zullen het geschil beslechten als goede mannen naar billijkheid. Ingeval partijen dit overeenkomen vindt in afwijking van het voorgaande de beslechting van het geschil plaats door het Surinaams Arbitrage Instituut, overeenkomstig het Reglement van dat Instituut, zoals dat drie maanden voor de dag van aanbesteding luidt. U merkt dat de ontwerpers van de UWS '96 niet als eerste het SAI als geschillenoplosser hebben aangewezen. Immers de realiteit is dat bij velen de indruk wordt gewekt alsof het SAI niet bestaat. Dit is beslist niet het geval werd mij verzekerd door de secretaris van het bestuur¹² van de Stichting SAI. Feit is dat de gang naar het SAI nog geen gemeengoed is bij de diverse actoren in het bouwproces in Suriname.

Tot slot lijkt mij een summiere beschouwing (hoofdstuksgewijs) van de inhoud van het Arbitragereglement meer dan zinvol. Het Reglement telt acht hoofdstukken onderverdeeld in drie en dertig artikelen.

¹² De secretaries/administrateur is Mr. M.A.A. Elshot

Hoofdstuk 1. **Algemeen** (artikelen 1 t/m 3)

Hierin wordt aangegeven dat het Arbitragereglement van toepassing is zowel op de arbitrageprocedure als op de procedure ter verkrijging van bindend advies.

Het SAI zorgt voor de samenstelling, aanvulling en handhaving van een lijst van arbiters.

Hoofdstuk 2. **Begin van de arbitrage** (artikelen 4 t/m 6)

Hiertoe moet de eiser de arbitrage aanvraag in vijfvoud indienen bij het SAI. Het SAI stelt op aanvraag kosteloos formulieren beschikbaar, waarop de arbitrage - aanvraag gesteld kan worden. De administrateur zendt copie van de arbitrage - aanvragen bij aangetekend schrijven aan de verweerder. Binnen 14 dagen kan de verweerder antwoorden.

Hoofdstuk 3. **Benoeming van arbiter** (artikelen 7 t/m 11)

Partijen kunnen in onderling overleg zelf arbiters benoemen. Het SAI weigert haar medewerking aan de arbitrageprocedure indien zij van oordeel is dat de keuze van de arbiters door partijen of de wijze van benoeming van de arbiters onvoldoende waarborgen biedt voor een deugdelijke arbitrage. Indien partijen niet zelf arbiters benoemen doet het SAI dit. Een lijst met namen van de arbiters wordt partijen aangeboden om hun keuze te maken. De arbiters aanvaarden hun last schriftelijk.

Hoofdstuk 4. **Wraking van de arbiter** (artikelen 12 en 13)

Partijen hebben het recht één of meer arbiters te wraken. De wraking moet met redenen zijn omkleed. Indien de arbiter de wraking afwijst, zal de wrakende partij de door haar opgegeven redenen tot wraking aan het oordeel van de Rechter onderwerpen.

Hoofdstuk 5. **Procedure** (artikelen 14 t/m 23)

De administrateur van het SAI stelt het op de arbitrage betrekking hebbende dossier in handen van de arbiter. Arbiter beslist als tussen partijen daaromtrent geen

afspraken zijn gemaakt of vóór de behandeling ter zitting eerst nog een schriftelijke behandeling zal plaatsvinden. Ieder der partijen kan zich door een rechtsgeleerde raadsman doen vertegenwoordigen of bijstaan. De arbiter beslist wie, behalve partijen en haar raadslieden, verder ter zitting aanwezig zal zijn. Partijen kunnen ter zitting getuigen meebrengen.

Hoofdstuk 6. **Het vonnis** (artikelen 24 t/m 29)

De arbiter geeft zijn vonnis zo spoedig mogelijk. Het vonnis is niet vatbaar voor beroep, tenzij partijen anders schriftelijk zijn overeengekomen. De arbiter is bevoegd om te oordelen als goede man naar billijkheid. Partijen kunnen overeenkomen, dat de arbiter zal oordelen volgens de regelen des rechts. Een exemplaar van het vonnis wordt binnen acht dagen gerekend van de dag der uitspraak, door de arbiter neergelegd ter griffie van het Kantongerecht van het Eerste Kanton te Paramaribo.

Hoofdstuk 7. **Kosten** (artikelen 28 t/m 31)

Partijen zijn bij de aanvang van de arbitrage, ieder een vast bedrag voor administratiekosten verschuldigd aan het SAI. Het honorarium van de arbiter wordt door de administrateur in overleg met de arbiter vastgesteld. Kosten van juridische bijstand van partijen blijven, behoudens in bijzondere gevallen ter beoordeling van de arbiter, voor rekening van de partij, die zich van juridische bijstand voorzag.

Hoofdstuk 8. **Slotbepalingen** (artikelen 32 en 33)

Protest wegens strijd met één der bepalingen van het Arbitragereglement dient binnen zeven dagen schriftelijk te geschieden.

Conclusies en aanbevelingen:

Na al het voorgaande waarbij ik getracht hebt u een inzicht te geven in de beslechting van bouwgeschillen door het Surinaams Arbitrage Instituut lijkt het mij zinvol om dit artikel te besluiten met enkele aanbevelingen en conclusies:

- a) De Vereniging Surinaams Bedrijfsleven, de Algemene Aannemers Vereniging (AAV), de Orde van Raadgevende Ingenieurs in Suriname (ORIS) en de Unie van Architecten in Suriname (UAS) dienen het voortouw te nemen om te geraken tot het meer bekend doen worden van het SAI bij de actoren in het bouwproces. **Wellicht dat dit artikel daartoe een steentje bijdraagt!**
- b) Gestreefd moet worden om binnen het SAI een **afzonderlijke sectie** te creëren, welke zich zal toeleggen op specifieke bouwgeschillen. Het bestuur van de Stichting Surinaams Arbitrage Instituut is al enkele jaren niet meer compleet. Het bestuur bestond op 21 november 1981 uit 8 leden. Thans telt het bestuur nog 3 leden.¹³ Alhoewel artikel 4 lid 2 van de statuten voorschrijft, dat een onvoltallig bestuur niettemin een wettig college vormt ware het beter het bestuur te doen aanvullen tot het minimum van zeven leden. (vide artikel 4 lid 1 van de statuten).
- c) Een geactualiseerde lijst van deskundigen uit de bouw zal samengesteld moeten worden. Deze deskundigen dienen zich bereid te verklaren om in voorkomende gevallen voor benoeming tot arbiter in bouwgeschillen in aanmerking te komen.
- d) De deskundigengroep dient bij voorkeur te bestaan uit gewone leden uit de groepen ingenieurs, architecten en aannemers en buitengewone leden namelijk rechtskundigen.
- e) In het Reglement van het SAI dient de mogelijkheid te worden gecreëerd voor het instellen van hoger beroep.

¹³ De drie leden zijn: Mr. R.E.Th. Oosterling (voorzitter), M.R.G. Rodrigues (penningmeester) en Mr. M.A.A. Elshot (secretaris tevens administrateur)

-
- f) Ook zal in het Arbitragereglement de mogelijkheid van spoedarbitrage vastgelegd moeten worden.
 - g) Het totstandbrenging van de Uitvoeringsvoorwaarden voor Werken in Suriname 1996 (UWS 1996) betekent mogelijk een nieuwe impuls voor berechting van geschillen door het SAI, waaraan de beslechting van UWS –geschillen mede is opgedragen. Bewust is door de werkgroep die de UWS 1996 heeft ontworpen het Surinaams Arbitrage Instituut niet geëcarteerd. Met de keuze voor het SAI zal sprake zijn van een effectieve rechtsbescherming.
 - h) Tot slot ware ook te overwegen in het AWS 1996¹⁴ een bepaling op te nemen dat beslechting van aanbestedings-geschillen (geschillen in de pre - contractuele fase dus) ook door het SAI zal geschieden.

¹⁴ Het AWS 1996 is het Aanbestedingsreglement voor Werken in Suriname 1996. Dit document is ook ontworpen door werkgroep genoemd in noot 11.